

Robot fra Eggemoen fjerner smittefaren:

– Tryggere både for pasienter og personale

Av Elin Harstad Iversen

Publisert:

03. mai 2019, kl. 06:01

Før måtte renholderne bruke munnbind og sprit. Nå gjør en robot hele jobben med å desinfisere pasientrom ved Austjord behandlingssenter i Hønefoss. Og roboten er bygget et steinkast unna.

– Først og fremst er den viktig for pasientsikkerhet. Maskinen tar knekken på bakterier og gjør det tryggere både for pasienter og personale, sier avdelingsleder Christina Skarpnes Olsen ved Austjord behandlingssenter.

Multiresistente bakterier er en utfordring for mange helseinstitusjoner. Ikke bare for pasienter, men også personalet. Spesielt utsatt er de som skal rengjøre rommene.

Mens rengjøringspersonalet tidligere måtte ta på seg fullt smittevernustyr for å desinfisere pasientrom manuelt med sprit, gjør roboten Decon-X hele jobben bak en lukket dør. Deretter går renholderne over med ordinær vask før en ny pasient kan flytte inn.

– Smitterenhold har nå blitt mye tryggere enn det var før. Renholderne våre slipper å bli utsatt for smitte. Maskinen kommer også mye bedre til enn når jobben gjøres manuelt, sier Siv Tangestuen, soneleder renhold i teknisk drift i Ringerike kommune.

Roboten er kortreist: Den er nemlig bygget hos Tronrud Engineering på Eggemoen, like i nærheten av Austjord.

Smittevern

Austjord har mange korttidspasienter og rom må stadig klargjøres til nye pasienter. Roboten brukes i rom hvor det har vært påvist smitte, men også forebyggende.

– Smittevern blir stadig viktigere. Ikke nødvendigvis fordi det er mer bakterier i omløp nå enn før, men fordi vi har blitt bedre til å påvise smitte. Da er det viktig å ta forholdsregler, sier Christina Skarpnes Olsen.

Det er renholderne som bruker roboten i det daglige og setter den i gang. På forhånd er maskinen programmert slik at den vet nøyaktig hvor stort rom som skal desinfiseres. Skap og skuffer åpnes, madrasser settes på høykant for at maskinen skal komme til overalt. Før rommet desinfiseres, må det være helt tett. Selve prosessen tar noen timer.

Maskinen er koblet opp mot internett og sender en sluttrapport når den har utført en desinfeksjon. Da forteller den også dersom noe har gått galt i prosessen.

– Maskinen skal fjerne 99,9 prosent av bakterier, virus og sopp sporer, sier Åse Larsen i teknisk forvaltning i Ringerike kommune.

Ringerike kommune kjøpte roboten i 2015. Fem-seks lignende maskiner er i bruk på andre institusjoner, men det er bare Austjord som har Decon-X.

Lages på Eggemoen

Bedriften Decon-X i Bærum produserer elektronikken og software, mens Tronrud Engineering lager mekaniske deler, setter maskinen sammen og tester den.

Prosjektleder Erik Hjertaas i Tronrud Engineering forklarer hvordan den fungerer:

– Den bruker en svak blanding av hydrogenperoksid som legges som en tåke i rommet. Dette vil drepe 99,9 prosent av bakteriene som ligger på overflatene. Den desinfiserer alle flater uten å skade inventar, sier Hjertaas.

100 slike roboter er tatt i bruk i Norge, 20 av dem på sykehus. Et tjuetalls er også solgt til Danmark, Sverige, Finland og Spania.

– Nå har vi rettet øynene mot Europa. Det forhandles i øyeblikket om en testkontrakt i Tyskland som vil innebære seks roboter til seks sykehus i juni i år, forteller Bjørn Platou i Decon-X International AS.

En robot koster i underkant av 215.000 kroner. Noen velger leieavtale.

Samarbeider

Decon-X er ikke den eneste maskinen som finnes på dette området.

– Det finnes andre lignende roboter på markedet, men det spesielle med denne er at den kan fjernstyres og at den også dokumenterer prosessen i etterkant, forklarer Hjertaas.

Tronrud Engineering har de siste årene levert stadig mer til helseteknologi. Samarbeidet med Decon-X startet for fire-fem år siden.

– De kom til oss med en prototyp, og vi har hjulpet til med industrialiseringen. Vi har jobbet sammen for å tilpasse maskindelen for å få produksjonen så kostnadseffektiv som mulig.

Hjertaas mener dette er et eksempel på hvor viktig det er at norske bedrifter samarbeider, slik at produksjon av denne type utstyr kan skje i Norge.

– Dette er et produkt som typisk kunne blitt satt sammen i Kina, men Decon-X ønsker å holde produksjonen i her i landet, påpeker han.

ROBOTHJELP: Pasientrom på Austjord desinfiseres med en robot. – Tryggere for både pasienter og personale, sier avdelingsleder Christina Skarpnes Olsen (til venstre). Soneleder renhold Siv Tangestuen i teknisk drift, Ringerike kommune.

Foto: Elin Harstad Iversen

DESINFISERER: Christina Skarpnes Olsen ved Austjord og Siv Tangestuen i Ringerike kommune har gode erfaringer med roboten, som lages hos Tronrud Engineering på Eggemoen.

Foto: Elin Harstad Iversen

SMART MASKIN: Robotmaskinen gir beskjed når rommet er ferdig desinfisert og sender en sluttrapport.

Foto: Elin Harstad Iversen

LAGES LOKALT: Helle Ekaas hos Tronrud Engineering jobber med montasje av roboten Decon-X, som leveres til både Norge og utlandet.

Foto: Frank Holm

BYGGER MASKINEN: Erik Hjertaas har ledet prosjektet hos Tronrud Engineering.

Foto: Elin Harstad Iversen